

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2020

Stan prawny na 8 października 2020 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Wolters Kluwer

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2020

Stan prawny na 8 października 2020 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 8 października 2020 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Adam Choiński, Tomasz Pietrzak

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8223-434-3
54. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS CYWILNY:

- 8 października 2020 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 16 września 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1740)
- 1 stycznia 2021 r.** – *ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495 ze zm.)*

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY:

- 10 sierpnia 2020 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 15 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1359)

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO:

- 1 lipca 2020 r.** – *ustawa z 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 288 ze zm.)*
- 30 lipca 2020 r., 30 października 2020 r., 20 lutego 2021 r., 30 października 2021 r.** – *ustawa z 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2070 ze zm.)*
- 14 września 2020 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1575)
- 15 października 2020 r.** – *ustawa z 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1578)*
- 30 listopada 2020 r.** – *ustawa z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 956)*
- 28 lutego 2021 r.** – *ustawa z 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1798 ze zm.)*
- 1 marca 2021 r.** – *ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1655 ze zm.)*
- 1 marca 2021 r., 1 lipca 2021 r.** – *ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)*
- 1 lipca 2021 r.** – *ustawa z 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.)*
- 18 kwietnia 2026 r.** – *ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)*

UWZGLĘDNIENIA ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH:

- 1 lipca 2020 r.** – ustawa z 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 288 ze zm.)
- 30 listopada 2020 r.** – *ustawa z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 956)*
- 1 stycznia 2021 r.** – *ustawa z 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2020)*
- 20 lutego 2021 r.** – *ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1553 ze zm.)*
- 1 marca 2021 r.** – *ustawa z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1655 ze zm.)*
- 1 lipca 2021 r.** – *ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 398 ze zm.)*

ORAZ

- 28 sierpnia 2020 r.** – obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z 11 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz.U. poz. 1473)

Spis treści

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (wyciąg)	23
---	----

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	29
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	29
Tytuł I. Przepisy wstępne	29
Tytuł II. Osoby	30
Dział I. Osoby fizyczne	30
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	30
Rozdział II. Miejsce zamieszkania	33
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	34
Dział II. Osoby prawne	35
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	38
Tytuł III. Mienie	39
Tytuł IV. Czynności prawne	43
Dział I. Przepisy ogólne	43
Dział II. Zawarcie umowy	45
Dział III. Forma czynności prawnych	49
Dział IV. Wady oświadczenia woli	52
Dział V. Warunek	54
Dział VI. Przedstawicielstwo	55
Rozdział I. Przepisy ogólne	55
Rozdział II. Pełnomocnictwo	55
Rozdział III. Prokura	57
Tytuł V. Termin	59
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	60

KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	63
Tytuł I. Własność	63
Dział I. Przepisy ogólne	63
Dział II. Treść i wykonywanie własności	63
Dział III. Nabycie i utrata własności	66
Rozdział I. Przeniesienie własności	66
Rozdział II. Zasiedzenie	68
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności	69
Dział IV. Współwłasność	71
Dział V. Ochrona własności	76
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste	78
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone	81
Dział I. Przepisy ogólne	81
Dział II. Użytkowanie	82
Rozdział I. Przepisy ogólne	82
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne	84
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne	85
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	87
Dział III. Służebności	87
Rozdział I. Służebności gruntowe	87
Rozdział II. Służebności osobiste	89
Rozdział III. Służebność przesyłu	90
Dział IV. Zastaw	91
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych	91
Rozdział II. Zastaw na prawach	94
Tytuł IV. Posiadanie	96
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA	98
Tytuł I. Przepisy ogólne	98
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli	102
Dział I. Zobowiązania solidarne	102
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	104
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	105
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>)	111
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie	111
Tytuł VI. Czyny niedozwolone	113
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	121
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	123
Dział I. Wykonanie zobowiązań	123
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań	127
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych	131
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu	133

Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika	135
Dział I. Zmiana wierzyciela	135
Dział II. Zmiana dłużnika	137
Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	138
Tytuł XI. Sprzedaż	140
Dział I. Przepisy ogólne	140
Dział II. Rękojmia za wady	145
Dział II ¹ . Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej	154
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży	155
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	158
Rozdział I. Sprzedaż na raty	158
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	159
Rozdział III. Prawo odkupu	160
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	160
Tytuł XII. Zamiana	162
Tytuł XIII. Dostawa	162
Tytuł XIV. Kontraktacja	164
Tytuł XV. Umowa o dzieło	166
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane	170
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	174
Dział I. Najem	174
Rozdział I. Przepisy ogólne	174
Rozdział II. Najem lokalu	178
Dział II. Dzierżawa	181
Tytuł XVII ¹ . Umowa leasingu	183
Tytuł XVIII. Użyczenie	187
Tytuł XIX. Pożyczka	188
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego	189
Tytuł XXI. Zlecenie	191
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	194
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna	195
Tytuł XXIV. Umowa komisju	201
Tytuł XXV. Umowa przewozu	203
Dział I. Przepisy ogólne	203
Dział II. Przewóz osób	203
Dział III. Przewóz rzeczy	204
Tytuł XXVI. Umowa spedycji	207
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	209
Dział I. Przepisy ogólne	209
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe	214
Dział III. Ubezpieczenia osobowe	217

Tytuł XXVIII. Przechowanie	218
Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady	220
Tytuł XXX. Umowa składu	222
Tytuł XXXI. Spółka	225
Tytuł XXXII. Poręczenie	228
Tytuł XXXIII. Darowizna	229
Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości	232
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	232
Dział I. Renta	232
Dział II. Dożywocie	233
Tytuł XXXV. Ugoda	235
Tytuł XXXVI. Przyniesienie publiczne	235
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	236
Dział I. Przekaz	236
Dział II. Papiery wartościowe	237
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	239
Tytuł I. Przepisy ogólne	239
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	241
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci	244
Dział I. Testament	244
Rozdział I. Przepisy ogólne	244
Rozdział II. Forma testamentu	245
Oddział 1. Testamenty zwykłe	245
Oddział 2. Testamenty szczególne	246
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	247
Dział II. Powołanie spadkobiercy	248
Dział III. Zapis i polecenie	250
Rozdział I. Zapis zwykły	250
Rozdział II. Zapis windykacyjny	252
Rozdział III. Polecenie	253
Dział IV. Wykonawca testamentu	254
Tytuł IV. Zachówek	255
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	259
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy	261
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	263
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	266
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	269
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych	270

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	275
Rozdział I. Przepisy ogólne	275
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	279
Rozdział III. Przepisy przejściowe	282
Skorowidz	291

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy	317
Tytuł I. Małżeństwo	317
Dział I. Zawarcie małżeństwa	317
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków	323
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe	325
Rozdział I. Ustawowy ustroj majątkowy	325
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe	330
Oddział 1. Przepisy ogólne	330
Oddział 2. Wspólność majątkowa	330
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa	331
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków	331
Rozdział III. Przymusowy ustroj majątkowy	332
Dział IV. Ustanie małżeństwa	333
Dział V. Separacja	336
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo	337
Dział I. Przepisy ogólne	337
Dział Ia. Rodzice i dzieci	337
Rozdział I. Pochodzenie dziecka	337
Oddział 1. Macierzyństwo	337
Oddział 2. Ojcostwo	340
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi	347
Oddział 1. Przepisy ogólne	347
Oddział 2. Władza rodzicielska	349
Oddział 2a. Piecza zastępcza	356
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem	358
Dział II. Przesposobienie	359
Dział III. Obowiązek alimentacyjny	365

Tytuł III. Opieka i kuratela	369
Dział I. Opieka nad małoletnim	369
Rozdział I. Ustanowienie opieki	369
Rozdział II. Sprawowanie opieki	371
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	373
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	373
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	374
Dział III. Kuratela	375

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Przepisy wprowadzające

Kodeks rodzinny i opiekuńczy	377
Rozdział I. Przepisy ogólne	377
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	378
Rozdział III. Przepisy przejściowe	378
Przepis końcowy	380
Skorowidz	381

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece	393
Dział I. Księgi wieczyste	393
Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej	393
Rozdział 2. Ustrój ksiąg wieczystych i postępowanie	398
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	406
Dział II. Hipoteka	407
Rozdział 1. Hipoteka w ogólności	407
Oddział 1. Przepisy ogólne	407
Oddział 2. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej	411
Oddział 3. Zakres obciążenia hipoteką i ochrona hipoteki	412
Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki	414
Oddział 5. Rozporządzanie opróżnionym miejscem hipotecznym	416
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	417
Rozdział 2 ¹ . Hipoteka na wierzytelności hipotecznej	417
Rozdział 3. Hipoteka przymusowa	418
Dział III. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	420
Skorowidz	425

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego	435
Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	435
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE	439
Księga pierwsza. Proces	439
Tytuł I. Sąd	439
Dział I. Właściwość sądu	439
Przepis wstępny	439
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa	439
Oddział 1. Podstawy własności	439
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu	441
Rozdział 2. Właściwość miejscowa	442
Oddział 1. Właściwość ogólna	442
Oddział 2. Właściwość przemianowa	443
Oddział 3. Właściwość wyłączna	445
Oddział 4. Przepisy szczególne	446
Dział II. Skład sądu	447
Dział III. Wyłączenie sędziego	449
Tytuł II. Prokurator	452
Tytuł III. Organizacje pozarządowe	453
Tytuł IIIa. Państwowa Inspekcja Pracy	454
Tytuł IIIb. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów	454
Tytuł IIIc. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów	454
Tytuł IV. Strony	455
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa	455
Dział II. Współuczestnictwo w sporze	457
Dział III. Interwencja główna i uboczna	458
Dział IV. Przepoznanie	460
Dział V. Pełnomocnicy procesowi	460
Tytuł V. Koszty procesu	464
Dział I. Zwrot kosztów procesu	464
Dział II. Pomoc prawna z urzędu	468
Tytuł VI. Postępowanie	474
Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych	474
Rozdział 1. Pisma procesowe	474
Rozdział 2. Doręczenia	481
Rozdział 3. Posiedzenia sądowe	488
Rozdział 4. Terminy	494
Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu	495

Rozdział 6. Zawieszenie postępowania	496
Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji	501
Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze	501
Oddział 1. Mediacja	501
Oddział 2. Postępowanie pojednawcze	506
Rozdział 2. Pozew	507
Rozdział 2a. Organizacja postępowania	515
Rozdział 3. Rozprawa	520
Dział III. Dowody	526
Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów	526
Rozdział 2. Postępowanie dowodowe	527
Oddział 1. Przepisy ogólne	527
Oddział 2. Dokumenty	530
Oddział 3. Zeznania świadków	533
Oddział 4. Opinia biegłych	537
Oddział 5. Oględziny	540
Oddział 6. Przesłuchanie stron	541
Oddział 7. Inne środki dowodowe	542
Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów	543
Dział IV. Orzeczenia	544
Rozdział 1. Wyroki	544
Oddział 1. Wydanie wyroku	544
Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków	550
Oddział 3. Wyroki zaoczne	551
Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków	554
Rozdział 1a. Nakazy zapłaty	555
Rozdział 2. Postanowienia sądu	556
Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń	558
Dział V. Środki odwoławcze	559
Rozdział 1. Apelacja	559
Rozdział 1 ¹ . (<i>uchylony</i>)	566
Rozdział 2. Zażalenie	567
Dział Va. Skarga kasacyjna	571
Dział Vb. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	576
Dział VI. Wznowienie postępowania	578
Dział VII. (<i>uchylony</i>)	581
Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	582
Tytuł VII. Postępowania odrębne	585
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich	585
Rozdział 1. Przepisy ogólne	585
Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację	586
Rozdział 3. Inne sprawy	589

Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	590
Dział IIa. Postępowanie w sprawach gospodarczych	593
Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	597
Rozdział 1. Przepisy ogólne	597
Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy	603
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	605
Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania	609
Dział IVa. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową	610
Rozdział 1–2. (<i>uchylone</i>)	610
Dział IVb. (<i>uchylony</i>)	615
Dział IVc. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki	616
Dział IVd. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty	618
Dział IVe. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	620
Dział IVf. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego	623
Dział IVg. Postępowanie w sprawach własności intelektualnej	625
Rozdział 1. Przepisy ogólne	625
Rozdział 2. Zabezpieczenie środka dowodowego	626
Rozdział 3. Wyjawienie lub wydanie środka dowodowego	629
Rozdział 4. Wezwanie do udzielenia informacji	630
Rozdział 5. Powództwa szczególne	634
Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze	636
Rozdział 1. Przepisy ogólne	636
Rozdział 2. Postępowanie nakazowe	637
Rozdział 3. Postępowanie upominawcze	640
Dział VI. Postępowanie uproszczone	641
Dział VII. Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych	645
Rozdział 1. Europejskie postępowanie nakazowe	645
Rozdział 2. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	646
Dział VIII. Postępowania elektroniczne	648
Rozdział 1. Elektroniczne postępowanie upominawcze	648
Księga druga. Postępowanie nieprocesowe	651
Tytuł I. Przepisy ogólne	651
Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw	658

Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego	658
Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu	658
Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego	658
Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu	660
Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu	660
Rozdział 2. Ubezważnowolnienie	661
Oddział 1. Przepisy ogólne	661
Oddział 2. Doradca tymczasowy	662
Oddział 3. Postępowanie	663
<i>Dział Ia. Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia</i>	<i>666</i>
Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli	669
Rozdział 1. Sprawy małżeńskie	669
Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze	672
Oddział 1. Przepisy ogólne	672
Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi	676
Oddział 3. Sprawy o przysposobienie	680
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki	682
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	684
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem	688
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli	690
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	693
Rozdział 1. Przepisy ogólne	693
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia	693
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy	694
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego	694
Oddział 2. Przepadek pojazdów	695
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem	695
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności	696
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu	698
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe	698
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	703
Przepisy wstępne	703

(oznaczenie rozdziału 1 i tytuł oraz oznaczenie oddziału 1 i tytuł – uchylone)	703
Rozdział 1 Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza	703
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku	710
Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu	711
(oznaczenie rozdziału 2 i tytuł tego rozdziału – uchylone)	712
Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych	712
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego	714
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	714
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego	715
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego	716
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	717
Rozdział 9. Dział spadku	720
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe	721
Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego	722
Dział IVb. Sprawy z zakresu prawa pracy	723
Dział V. Sprawy depozytowe	724
Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	724
Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	727
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	728
Dział VI. Postępowanie rejestrowe	729
Księga trzecia. (uchylona)	733
Księga czwarta. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	733
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE	736
(oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej – uchylone)	736
Tytuł I. Przepisy ogólne	736
Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych	742
Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia	747
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE	751
Tytuł I. Przepisy ogólne	751
Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności	751
Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	765
Dział IIa. Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego	775
Dział IIb. Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	776

Dział IIc. Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.....	777
Dział IID. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych.....	777
Dział IIe. Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych.....	778
Dział IIIf. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych.....	779
Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne.....	780
Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania.....	791
Dział V. Ograniczenia egzekucji.....	795
Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne.....	801
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych.....	803
Dział I. Egzekucja z ruchomości.....	803
Rozdział 1. Zajęcie.....	803
Rozdział 2. Sprzedaż.....	809
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej.....	815
Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę.....	817
Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych.....	821
Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności.....	828
Dział IVa. Egzekucja z innych praw majątkowych.....	833
Dział V. Wyjawienie majątku.....	840
Dział VI. Egzekucja z nieruchomości.....	843
Rozdział 1. Przepisy wstępne.....	843
Rozdział 2. Zajęcie.....	844
Rozdział 3. Opis i oszacowanie.....	849
Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji.....	852
Rozdział 5. Warunki licytacyjne.....	855
Rozdział 6. Licytacja.....	857
Rozdział 7. Przybicie.....	860
Rozdział 8. Przysądzenie własności.....	861
Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego.....	863
Dział VIa. Uproszczona egzekucja z nieruchomości.....	865
Dział VII. Egzekucja ze statków morskich.....	867
Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji.....	869
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	869
Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę.....	872
Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych.....	873
Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości.....	874

Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji	876
Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych	876
Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	883
Rozdział 1. Przepisy ogólne	883
Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy	884
Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego	888
Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	890
Dział IV. (<i>uchylony</i>)	891
Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	892
Dział VI. (<i>uchylony</i>)	894
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	894
(<i>Przepis wstępny – uchylony</i>)	894
Księga pierwsza. Jurysdykcja krajowa	894
Tytuł I. Przepisy ogólne	894
(<i>oznaczenie oraz tytuł Tytułu II – uchylone</i>)	896
Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie	896
Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	900
Tytuł IVa. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym	905
Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny	905
Księga druga. Postępowanie	908
Tytuł I. Zdolność sądowa i procesowa	908
Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu	908
Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych	910
Tytuł IV. Pomoc prawna	910
Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów	914
Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe	915
Tytuł VII. Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach	915
Tytuł VIIa. Europejskie poświadczenie spadkowe	916
Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności	917
Tytuł IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń	918
Tytuł X. Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej	918
Tytuł XI. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym	919
Księga trzecia. Uznanie i stwierdzenie wykonalności	921
Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych	921

Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	923
Tytuł III–VI. (<i>uchylone</i>)	925
Księga czwarta. Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich unii europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych	926
Tytuł I. Przepisy ogólne	926
Tytuł II. Wykonanie	927
Tytuł III. Odmowa uznania lub wykonania	929
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)	930
Tytuł I. Przepisy ogólne	930
Tytuł II. Zapis na sąd polubowny	932
Tytuł III. Skład sądu polubownego	935
Tytuł IV. Właściwość sądu polubownego	938
Tytuł V. Postępowanie przed sądem polubownym	939
Tytuł VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania	942
Tytuł VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	944
Tytuł VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej	947
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	951
Rozdział 1. Przepisy ogólne	951
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	955
Rozdział 3. Przepisy przejściowe	955
Skorowidz	959

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe	1003
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1003
Rozdział 2. Osoby fizyczne	1005
Rozdział 3. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne	1007
Rozdział 4. Przedstawicielstwo	1008
Rozdział 5. Dokonanie czynności prawnej i jej forma	1009
Rozdział 6. Przedawnienie roszczeń i inne instytucje związane z upływem czasu	1009

Rozdział 7. Zobowiązania	1010
Rozdział 8. Umowa o arbitraż	1012
Rozdział 9. Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie	1013
Rozdział 10. Własność intelektualna	1013
Rozdział 11. Sprawy małżeńskie	1014
Rozdział 12. Stosunki między rodzicami a dzieckiem	1016
Rozdział 13. Przyniesienie	1016
Rozdział 14. Opieka i kuratela	1017
Rozdział 15. Obowiązki alimentacyjne	1018
Rozdział 16. Sprawy spadkowe	1018
Rozdział 17. Inne stosunki prawne	1018
Rozdział 18. Zmiany w przepisach obowiązujących	1019
Rozdział 19. Przepisy końcowe	1019
Skorowidz	1021

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego	1027
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1027
Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego	1033
Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego	1034
Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego	1041
Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego	1045
Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego	1049
Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego	1073
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących	1082
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe	1082
Skorowidz	1099

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	1107
Tytuł I. Przepisy ogólne	1107
Tytuł II. Opłaty	1111
Dział 1. Przepisy ogólne	1111

Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw.....	1115
Dział 3. Wysokość opłat w procesie	1118
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego.....	1118
Rozdział 2. Sprawy gospodarcze.....	1121
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	1123
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym	1124
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.....	1124
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	1124
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych	1125
Rozdział 4. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	1127
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego	1128
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym.....	1130
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	1131
Dział 6. Wysokość opłat w postępowaniu egzekucyjnym	1132
Dział 7. Wysokość opłat w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym	1134
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	1135
Dział 9. Zwrot opłaty.....	1136
Tytuł III. Wydatki	1138
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1138
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym.....	1139
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	1144
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych	1154
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	1155
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe	1156
Skorowidz.....	1157

**Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości
z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności
radców prawnych**

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1161
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1162
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1168
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach	1170

Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości	1171
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1172

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu	1173
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1173
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1175
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1180
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1182
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1183

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	1185
---	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1185
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1186
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1192
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach	1194
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości	1195
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1196

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu	1197
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1197
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1199
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1204
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1206
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1207

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym	1209
ZAŁĄCZNIKI	1212
Załącznik Nr 1. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia biegłych z dziedziny medycyny	1212
Załącznik Nr 2. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia podmiotów, o których mowa w art. 290 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego	1213
Załącznik Nr 3. Taryfa zryczałtowana za typowe czynności techniczne biegłych z zakresu geodezji i kartografii	1217
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego	1219
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej	1223
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1223
Rozdział 2. Czynności notarialne	1225
Oddział 1. Akty notarialne	1225
Oddział 2. Wypisy, odpisy i wyciągi	1229
Oddział 3. Poświadczenia	1229
Oddział 4. Doręczanie oświadczeń	1230
Oddział 5. Protesty	1230
Oddział 6. Inne czynności	1230
Rozdział 3. Zwiększenie wynagrodzenia za dokonanie czynności notarialnej poza kancelarią notarialną	1231
Rozdział 4. Przepis końcowy	1231

Ustawa

z dnia 17 listopada 1964 r.

Kodeks postępowania cywilnego

(tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1575;
zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1578)

Tytuł wstępny Przepisy ogólne

Sprawa cywilna

Art. 1.¹ Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego Kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne).

¹ Z dniem 17 lipca 2000 r. art. 1, rozumiany w ten sposób, iż w zakresie pojęcia „sprawy cywilnej” nie mogą się mieścić roszczenia dotyczące zobowiązań pieniężnych, których źródło stanowi decyzja administracyjna, został uznany za niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 10 lipca 2000 r. (Dz.U. Nr 55, poz. 665).

Art. 1 częściowo został uznany za niezgodny z art. 194 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 10 Konstytucji RP, przez pkt 1 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 11 września 2017 r., K 10/17 (Dz.U. poz. 1727) z dniem 11 września 2017 r. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie, w jakim dotyczy zagadnienia oceny prawidłowości procedury wyboru sędziego Trybunału Konstytucyjnego.

Art. 1 częściowo został uznany za niezgodny z art. 194 ust. 2 w związku z art. 10 Konstytucji RP oraz z art. 144 ust. 3 pkt 21 w związku z art. 10 Konstytucji RP, przez pkt 2 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 11 września 2017 r., K 10/17 (Dz.U. poz. 1727) z dniem 11 września 2017 r. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie, w jakim dotyczy zagadnienia oceny prawidłowości procedury przedstawienia kandydatów na stanowisko Prezesa oraz Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego i powołania ich przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyszłe roszczenia alimentacyjne

Art. 754. Sąd może jeszcze przed urodzeniem się dziecka zabezpieczyć przyszłe roszczenia alimentacyjne związane z ustaleniem ojcostwa, o których mowa w art. 141 i art. 142 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przez zobowiązanie obowiązane do wyłożenia odpowiedniej sumy na koszty utrzymania matki przez trzy miesiące w okresie porodu oraz na utrzymanie dziecka przez pierwsze trzy miesiące po urodzeniu. W sprawach tych termin do wytoczenia powództwa wynosi trzy miesiące od dnia urodzenia się dziecka. Postanowienie sąd wydaje po przeprowadzeniu rozprawy. Przepisy art. 733 i art. 753² stosuje się odpowiednio.

Upadek zabezpieczenia

Art. 754¹. § 1. Jeżeli przepis szczególnie nie stanowi inaczej albo jeżeli sąd inaczej nie postanowi, zabezpieczenie udzielone według przepisów niniejszego tytułu upada po upływie dwóch miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu, albo od uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu apelacji lub innego środka zaskarżenia wniesionego przez obowiązane od orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu, chyba że uprawniony wniósł o dokonanie czynności egzekucyjnych.

§ 2. W sprawach, w których udzielono zabezpieczenia przy zastosowaniu art. 747 pkt 1 lub 6, zabezpieczenie upada, jeżeli uprawniony w terminie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie albo od uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu apelacji lub innego środka zaskarżenia wniesionego przez obowiązane od orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu, nie wniósł o dokonanie dalszych czynności egzekucyjnych.

§ 3. Na wniosek obowiązane sąd wydaje postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia w całości albo w części.

Tytuł III Inne wypadki zabezpieczenia

Zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych

Art. 755. § 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może:

- 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania;
- 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem;

- 3) zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia;
- 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem;
- 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze.

§ 2. W sprawach o ochronę dóbr osobistych zabezpieczenie polegające na zakazie publikacji może być udzielone tylko wtedy, gdy nie sprzeciwia się temu ważny interes publiczny. Udzielając zabezpieczenia, sąd określa czas trwania zakazu, który nie może być dłuższy niż rok. Jeżeli postępowanie w sprawie jest w toku, uprawniony może przed upływem okresu, na który orzeczono zakaz publikacji, żądać dalszego zabezpieczenia; przepisy zdania pierwszego i drugiego stosuje się. Jeżeli uprawniony zażądał dalszego zabezpieczenia, zakaz publikacji pozostaje w mocy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia wniosku.

§ 2¹. Przepisu art. 731 nie stosuje się, jeżeli zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków.

§ 3. Sąd doręcza obowiązanemu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, w którym nakazuje mu wykonanie lub zaniechanie czynności albo nieprzeszkadzanie czynnościom uprawnionego. Nie dotyczy to postanowień nakazujących wydanie rzeczy będących we władaniu obowiązanego.

Zabezpieczenie w sprawach dotyczących naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa

Art. 755¹.⁴¹⁶ W sprawach dotyczących roszczeń z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji polegających na naruszeniu tajemnicy przedsiębiorstwa, w których udzielono zabezpieczenia polegającego na ustanowieniu zakazów, nakazów lub zajęciu rzeczy ruchomych, mającego na celu zaprzestanie wykorzystywania tajemnicy przedsiębiorstwa, sąd może, na wniosek obowiązanego, zamiast tych środków nakazać obowiązanemu złożenie na rachunek depozytowy Ministra Finansów odpowiedniej sumy pieniężnej dla zabezpieczenia roszczeń uprawnionego z tytułu dalszego wykorzystywania tajemnicy przedsiębiorstwa. Postanowienie może zapaść tylko po przeprowadzeniu rozprawy.

Zabezpieczenie w postaci przedłużenia czasu trwania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

Art. 755².⁴¹⁷ § 1. *W sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia*

⁴¹⁶ Art. 755¹ dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy z 5 lipca 2018 r. (Dz.U. poz. 1637) zmieniającej nin. ustawę z dnia 4 września 2018 r.

⁴¹⁷ Art. 755² dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z 30 kwietnia 2020 r. (Dz.U. poz. 956) zmieniającej nin. ustawę z dnia 30 listopada 2020 r.

lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia sąd może udzielić zabezpieczenia również przez przedłużenie obowiązywania nakazu lub zakazu, o których mowa w art. 15aa ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360 i 956), zwanej dalej „ustawą o Policji”, lub art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431 i 956), zwanej dalej „ustawą o Żandarmerii Wojskowej”. Sąd może zmienić wskazane w nakazie lub zakazie obszar lub odległość od tego mieszkania, które osoba stosująca przemoc w rodzinie jest obowiązana zachować.

§ 2. Sąd, udzielając zabezpieczenia, określa częstotliwość dokonywania przez Policję lub Żandarmerię Wojskową sprawdzenia, czy przedłużony nakaz lub zakaz nie są naruszane, mając na uwadze treść przepisów art. 15ai ust. 1 ustawy o Policji lub art. 18i ust. 1 ustawy o Żandarmerii Wojskowej.

§ 3. Przepisy art. 560⁴ § 2 i art. 560⁶ stosuje się odpowiednio.

§ 4. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie trzech dni od dnia jego wpływu do sądu.

§ 5. Sąd doręcza niezwłocznie odpis postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia uczestnikom postępowania, wraz z pouczeniem o zażaleniu, oraz prokuratorowi i Policji lub Żandarmerii Wojskowej, a ponadto zawiadamia właściwy miejscowo zespół interdyscyplinarny, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a gdy w mieszkaniu zamieszkują osoby małoletnie – także właściwy miejscowo sąd opiekuńczy.

Określenie czasu trwania zabezpieczenia w postaci przedłużenia czasu trwania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

Art. 755³.⁴¹⁸ W sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia sąd, udzielając zabezpieczenia, wskazuje w postanowieniu czas jego trwania.

Wszczęcie postępowania i orzeczenie w przedmiocie zabezpieczenia po wydaniu nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

Art. 755⁴.⁴¹⁹ Sąd opiekuńczy po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 15ad ust. 4 ustawy o Policji lub art. 18d ust. 4 ustawy o Żandarmerii Wojskowej, wszczynając postępowanie z urzędu i bezzwłocznie orzeka w przedmiocie zabezpieczenia.

⁴¹⁸ Art. 755³ dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z 30 kwietnia 2020 r. (Dz.U. poz. 956) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 listopada 2020 r.

⁴¹⁹ Art. 755⁴ dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z 30 kwietnia 2020 r. (Dz.U. poz. 956) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 listopada 2020 r.

Zabezpieczenie w sprawach małżeńskich

Art. 756. W sprawach o rozwód, o separację oraz o unieważnienie małżeństwa, sąd może również orzec o wydaniu małżonkowi, opuszczającemu mieszkanie zajmowane wspólnie przez małżonków, potrzebnych mu przedmiotów.

Zabezpieczenie w sprawach pieczy

Art. 756¹. W sprawach dotyczących pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem sąd orzeka w przedmiocie zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy, chyba że chodzi o wypadek niecierpiący zwłoki.

Zapłata na wypadek naruszenia obowiązków określonych w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia

Art. 756². § 1. Uwzględniając wniosek o zabezpieczenie przez uregulowanie:

- 1) stosunków na czas trwania postępowania,
- 2) sposobów kontaktów z dzieckiem,
- 3) sposobu roztoczenia pieczy nad małoletnim dzieckiem w ten sposób, że dziecko będzie mieszkać z każdym z rodziców w powtarzających się okresach

– sąd, na wniosek uprawnionego, może w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia zagrozić obowiązanemu nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego na wypadek naruszenia obowiązków określonych w tym postanowieniu.

§ 2. Przepisy art. 1050¹ i art. 1051¹, a jeżeli zabezpieczenie polega na uregulowaniu sposobu kontaktów z dzieckiem albo ustaleniu, że dziecko będzie mieszkać z każdym z rodziców w powtarzających się okresach – przepis art. 582¹ § 3, stosuje się odpowiednio.

Wpis do księgi wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbywania lub obciążania praw

Art. 756³. § 1. Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia ustanawiające zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbywania lub obciążania tych praw.

§ 2. Sąd, który wydał postanowienie, o którym mowa w § 1, przekazuje to postanowienie sądowi dokonującemu wpisu ostrzeżenia w księdze wieczystej. Wpisu dokonuje się z urzędu.

§ 3. Sąd, który dokonał wpisu ostrzeżenia w księdze wieczystej, doręcza postanowienie, o którym mowa w § 1, obowiązanemu. Postanowienie, o którym mowa w § 1, dotyczące spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu doręcza się także spółdzielni mieszkaniowej.

§ 4. Spółdzielnia mieszkaniowa ponosi odpowiedzialność za szkodę spowodowaną czynnościami zmierzającymi do zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mimo ustanowionego zakazu.

Nieważność czynności prawnej dokonanej wbrew zakazowi zbywania lub obciążania

Art. 756⁴. § 1. Czynność prawna dokonana wbrew zakazowi zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, jest nieważna.

§ 2. Czynność prawna dokonana wbrew zakazowi zbywania lub obciążania nieruchomości, która ma urządzone księgę wieczystą, albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu jest nieważna, jeżeli dokonano wpisu w księdze wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbywania lub obciążania tych praw.

Upadek zabezpieczenia

Art. 757. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej albo sąd inaczej nie postanowi, zabezpieczenie udzielone według przepisów niniejszego tytułu upada po upływie dwóch miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu, albo od uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu apelacji lub innego środka zaskarżenia wniesionego przez obowiązanego od orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu. Na wniosek obowiązanego sąd wydaje postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia w całości albo w części.

CZĘŚĆ TRZECIA POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

Tytuł I Przepisy ogólne

Dział I Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności

Właściwe organy

Art. 758. Sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników.

Czynności egzekucyjne; uprawnienia nadzorcze sądu

Art. 759. § 1. Czynności egzekucyjne są wykonywane przez komorników z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla sądów.

§ 1¹. Czynności zastrzeżone dla sądu mogą być wykonywane przez referendarza sądowego, z wyłączeniem:

- 1) stosowania środków przymusu;
- 2) orzekania o ściągnięciu należności w trybie art. 873;
- 3) stwierdzenia wygaśnięcia skutków przybicia i utraty rękojmi;
- 4) spraw o egzekucję świadczeń niepieniężnych z wyjątkiem wydania rzeczy ruchomej;
- 5) spraw o egzekucję przez zarząd przymusowy;
- 6) spraw o egzekucję przez sprzedaz przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

§ 2.⁴²⁰ Sąd wydaje z urzędu komornikowi zarządzenia zmierzające do zapewnienia należytego wykonania egzekucji oraz usuwa spostrzeżone uchybienia. Ocena prawna wyrażona przez sąd w ramach wydanych zarządzeń jest wiążąca dla komornika.

§ 3.⁴²¹ Sąd może zobowiązać komornika do składania sprawozdań z czynności podjętych w wyniku zarządzeń, o których mowa w § 2.

Prawo wyboru komornika

Art. 759¹. Przepisy niniejszego Kodeksu dotyczące właściwości miejscowej komorników nie uchybiają prawu wyboru komornika określonego w odrębnych przepisach.

Doręczenia administracyjnym organom egzekucyjnym oraz organom podatkowym dokonywane przez komornika

Art. 759².⁴²² § 1.⁴²³ Komornik dokonuje doręczeń administracyjnym organom egzekucyjnym, organom podatkowym oraz wierzycielom należności pieniężnych, których egzekucja została przejęta przez sądowy organ egzekucyjny w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, będącymi podmiotami publicznymi obowiązany do udostępniania i obsługi elektronicznej skrzynki podawczej na podstawie art. 16 ust. 1a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i 695), wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 63a § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, z późn. zm.).

⁴²⁰ Art. 759 § 2 zmieniony przez art. 261 pkt 2 lit. a ustawy z 22 marca 2018 r. (Dz.U. poz. 771 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2019 r.

⁴²¹ Art. 759 § 3 dodany przez art. 261 pkt 2 lit. b ustawy z 22 marca 2018 r. (Dz.U. poz. 771 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2019 r.

⁴²² Art. 759² zmieniony przez art. 1 pkt 216 ustawy z 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.

⁴²³ Art. 759² § 1 zmieniony przez art. 2 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. (Dz.U. poz. 2070 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 lipca 2020 r.

Polecamy nasze publikacje z tego zakresu:

Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian. Tom I i II

redakcja naukowa Tadeusz Zembrzusi, Warszawa 2020

Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz

redakcja naukowa Olga M. Piaskowska, Warszawa 2020

Postępowanie cywilne po nowelizacji. Komentarz dla pełnomocników procesowych i sędziów

redakcja Bartosz Karolczyk, Warszawa 2020

Postępowanie klauzulowe. Art. 776–795 k.p.c. Komentarz

Paweł Sławicki, Piotr Sławicki, Warszawa 2020

Kodeks postępowania cywilnego. Orzecznictwo. Piśmiennictwo. Tomy I–V

Jacek Gudowski, Warszawa 2020

Postępowanie nieprocesowe

Edyta Gapska, Warszawa 2020

Regulacje służące usprawnieniu cywilnego postępowania rozpoznawczego

redakcja naukowa Izabella Gil, Warszawa 2020

Postępowanie cywilne po nowelizacji. Vademecum

redakcja naukowa Grzegorz Jędrejek, Warszawa 2020

Apelacja w postępowaniu cywilnym

Tadeusz Ereciński, Warszawa 2020

Kodeks cywilny. Komentarz

redakcja naukowa Jerzy Ciszewski, Piotr Nazaruk, Warszawa 2019

Kodeks cywilny. Komentarz. Tomy I–VI

redakcja naukowa Magdalena Habdas, Mariusz Fras, Warszawa 2017–2019

Kodeks cywilny. Orzecznictwo. Piśmiennictwo. Tomy I–IV

Jacek Gudowski, Warszawa 2018–2019

Sądowe postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych

Andrzej Marciniak, Warszawa 2019

Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach cywilnych

Henryk Pietrzkowski, Warszawa 2020

Pełnomocnictwo. Komentarz

Małgorzata Balwicka-Szczyrba, Marcin Glicz, Anna Sylwestrzak, Warszawa 2020

Pełnomocnictwo, prokura, reprezentacja stron umów w obrocie nieruchomościami

Wojciech Gonet, Warszawa 2019

Hipoteka umowna na wierzytelności hipotecznej (subintabulat umowny)

Karol Szadkowski, Warszawa 2020

Kontakty z dzieckiem. Prawa i obowiązki

Joanna Zajączkowska-Burtowy, Warszawa 2020

Wzory pism procesowych w sprawach cywilnych i rejestrowych z objaśnieniami

redakcja naukowa Kinga Flaga-Gieruszyńska, Warszawa 2020

Obrot prawny z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych

Jan Ciszewski, Warszawa 2020

Zastaw rejestrowy i rejestr zastawów. Komentarz

Jan Mojak, Jacek Wiśło, Warszawa 2020

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do dnia 8 października 2020 r., w tym:

Kodeks cywilny:

- obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 16 września 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1740)

Kodeks rodzinny i opiekuńczy:

- obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 15 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1359)

Kodeks postępowania cywilnego:

- obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1575)
- ustawa z 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1578)
- ustawa z 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 (Dz.U. poz. 1747)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych:

- ustawa z 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 (Dz.U. poz. 1747)

Ponadto dodano **wyciąg z ustawy** z 16 kwietnia 2020 r. o **szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2** (Dz.U. poz. 695 ze zm.).

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

ISBN 978-83-8223-434-3

9 788382 234343

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMÓWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 69 Zł (W TYM 5% VAT)

9 788382 234343 W54P01